

P.Z. br. 649

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/19-01/85

URBROJ: 65-19-07

Zagreb, 27. lipnja 2019.

Hs**NP*022-03/19-01/85*65-19-07**Hs

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obrani***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 27. lipnja 2019. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Damira Krstičevića, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra obrane, Tomislava Ivića i mr. sc. Zdravka Jakopa, državne tajnike u Ministarstvu obrane, te dr. sc. Petra Mihatova, pomoćnika ministra obrane.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/19-01/39
Urbroj: 50301-29/24-19-10

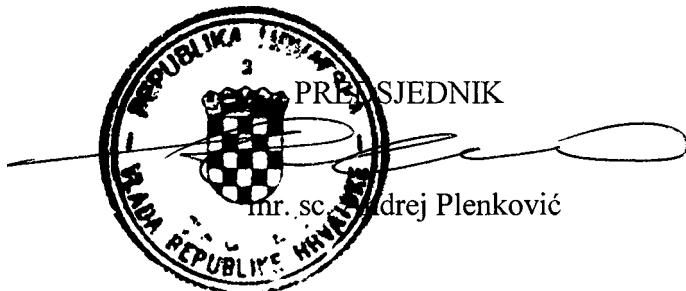
Zagreb, 27. lipnja 2019.

PREDsjEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obrani

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obrani.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila Damira Krstičevića, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra obrane, Tomislava Ivića i mr. sc. Zdravka Jakopa, državne tajnike u Ministarstvu obrane, te dr. sc. Petra Mihatova, pomoćnika ministra obrane.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBRANI**

Zagreb, lipanj 2019.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OBRANI

Članak 1.

U Zakonu o obrani (Narodne novine, br. 73/13, 75/15, 27/16, 110/17 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 30/18) u članku 14. iza točke 24. dodaje se točka 24.a koja glasi:

„24.a normativno uređenje i pravila djelovanja te nadzor djelovanja u kibernetičkom prostoru za potrebe Ministarstva obrane i Oružanih snaga, ako zakonom nije drukčije propisano“.

Članak 2.

U članku 16. stavku 1. iza točke 4. dodaju se točke 4.a i 4.b koje glase:

„4.a sudjelovanje u izradi Godišnjeg izvješća o obrani
4.b izradu Vojnih prioriteta Oružanih snaga“.

Iza točke 31. dodaje se točka 31.a koja glasi:

„31.a planiranje, definiranje, organiziranje, razvoj i nadzor sposobnosti Oružanih snaga za djelovanje u kibernetičkom prostoru“.

Članak 3.

U članku 26. stavku 2. riječi: „vojni obveznici“ zamjenjuju se riječima: „državlјani Republike Hrvatske“.

U stavku 3. riječi: „vojni obveznici“ zamjenjuju se riječima: „državlјani Republike Hrvatske“.

Članak 4.

U članku 39. stavku 2. podstavku 4. riječi: „katastrofa, velikih nesreća i nesreća“ zamjenjuju se riječima: „katastrofa i velikih nesreća“.

Članak 5.

U članku 59. stavku 1. riječi: „katastrofa, velikih nesreća i nesreća“ zamjenjuju se riječima: „katastrofa i velikih nesreća“.

U stavku 3. riječi: „i nesreća“ brišu se.

Članak 6.

U članku 65. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Pojedine postrojbe ili namjenski organizirane snage iz Oružanih snaga mogu biti deklarirane u multinacionalne snage za odgovor koje se organiziraju u sklopu operacija i misija koje vode Ujedinjeni narodi.“.

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 4. riječi: „iz stavaka 1. i 2. ovoga članka“ zamjenjuju se riječima: „iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka“.

U dosadašnjem stavku 4. koji postaje stavak 5. riječi: „iz stavaka 1. i 2. ovoga članka“ zamjenjuju se riječima: „iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka“.

Članak 7.

Iza članka 68. dodaje se članak 68.a koji glasi:

“Članak 68.a

(1) Radi razvoja zajedničkih obrambenih sposobnosti s državama saveznicama, u Republici Hrvatskoj mogu se osnivati međunarodna vojna zapovjedništva i druga vojna tijela.

(2) Međunarodna vojna zapovjedništva i druga vojna tijela iz stavka 1. ovoga članka djeluju u skladu sa sklopljenim međunarodnim aktima i međunarodnim ugovorima.

(3) U skladu sa stavkom 2. ovoga članka, uredbom Vlade uređuje se naziv, sjedište, organizacija i upravljanje međunarodnim vojnim zapovjedništvom odnosno drugim vojnim tijelom iz stavka 1. ovoga članka.“.

Članak 8.

Članak 94. mijenja se i glasi:

„Klasificirani podaci obrane mogu se stvarati, obrađivati i prenositi informacijskim i komunikacijskim sustavima uz primjenu propisanih mjera zaštite klasificiranih podataka.“.

Članak 9.

U članku 96. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Zabranjeno je neovlašteno motrenje, snimanje i pristup s kopna, mora i iz zraka vojnim lokacijama i građevinama posebno važnima za obranu i ostalim vojnim lokacijama i građevinama, osim vojnih lokacija i građevina koje se koriste zajedno s pravnim osobama u Republici Hrvatskoj.“.

U stavku 5. riječi: „posebno važnih za obranu“ zamjenjuju se riječima: „iz stavka 1. ovoga članka“.

Članak 10.

Članak 98. mijenja se i glasi:

„(1) Pravne i fizičke osobe registrirane za djelatnost snimanja iz zraka mogu snimati područja u Republici Hrvatskoj nakon pribavljenog odobrenja za snimanje iz zraka.

(2) Zahtjev za odobrenje za snimanje iz zraka i zahtjev za uporabu zračnih snimaka podnosi naručitelj snimanja odnosno pravna ili fizička osoba po ovlasti naručitelja snimanja.

(3) O zahtjevima iz stavka 2. ovoga članka odlučuje tijelo državne uprave nadležno za geodetske poslove rješenjem protiv kojeg nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Odobrenje za snimanje iz zraka područja Republike Hrvatske na kojima se nalaze vojne lokacije i građevine iz članka 96. stavka 1. ovoga Zakona tijelo državne uprave nadležno za geodetske poslove izdaje uz prethodnu suglasnost Ministarstva obrane.

(5) Popis i položaj vojnih lokacija i građevina iz stavka 4. ovoga članka Ministarstvo obrane dostavlja tijelu državne uprave nadležnom za geodetske poslove.

(6) Naručitelj snimanja odnosno pravna ili fizička osoba koju ovlasti naručitelj snimanja dužna je zračne snimke prije uporabe, a najkasnije u roku od osam dana od dana snimanja dostaviti na pregled tijelu državne uprave nadležnom za geodetske poslove.

(7) Tijelo državne uprave nadležno za geodetske poslove u suradnji s Ministarstvom obrane pregledava zračne snimke iz stavka 4. ovoga članka te rješenjem određuje koje se snimke mogu rabiti u skladu s podnesenim zahtjevom odnosno koje se ne mogu javno objavljivati i ustupati drugim korisnicama ili koje je potrebno izuzeti.

(8) Zračne snimke iz stavka 7. ovoga članka ne smiju se umnožavati, objavljivati, razmjenjivati putem interneta i iznositi iz Republike Hrvatske prije dobivanja odobrenja iz stavka 7. ovoga članka tijela državne uprave nadležnoga za geodetske poslove.

(9) Naručitelj snimanja je vlasnik snimljenog materijala i odgovoran je za njegovu zaštitu i uporabu u skladu s izdanim odobrenjem.“

Članak 11.

Članak 99. briše se.

Članak 12.

Članak 100. mijenja se i glasi:

„Na prijedlog tijela državne uprave nadležnog za geodetske poslove, a uz prethodnu suglasnost Ministarstva obrane, Vlada donosi uredbu o snimanju iz zraka, kojom se uređuje snimanje iz zraka područja Republike Hrvatske.“.

Članak 13.

Članak 116. mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 25.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj županija i Grad Zagreb ako nije izradio plan djelovanja u ratu i stanju neposredne ugroženosti (članak 81. stavci 2. i 3.).

(2) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u županiji i Gradu Zagrebu za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 25.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna i fizička osoba:

1. ako bez odobrenja sustavima bespilotnih zrakoplova motri, snima i pristupa s kopna, mora i iz zraka vojnim lokacijama i građevinama (članak 96. stavak 1.)
2. ako bez odobrenja nadležnog tijela obavlja znanstvena ili druga istraživanja na područjima i lokacijama važnima za obranu Republike Hrvatske ili ako protivno zakonu rezultate istraživanja ustupi drugim osobama (članak 97. stavci 1. i 2.)
3. ako snima iz zraka bez odobrenja, ako zračne snimke ne dostavi na pregled prije njihove uporabe te ako umnožava, objavljuje, razmjenjuje putem interneta i iznosi snimke iz Republike Hrvatske bez odobrenja (članak 98. stavci 1., 6. i 8.).“.

Članak 14.

Članak 117. mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vlasnik odnosno korisnik vojne lokacije i građevine posebno važne za obranu ako ne postupa u skladu s uredbom Vlade koja propisuje kriterije za odabir, mjere za zaštitu te način označavanja lokacija i građevina iz članka 96. stavka 1. ovoga Zakona odnosno pravilnikom ministra obrane koji uređuje način osiguranja vojnih lokacija i građevina iz članka 96. stavka 1. ovoga Zakona (članak 96. stavci 4. i 5.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka novčanom kaznom od 2.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba vlasnika, odnosno korisnika vojne lokacije i građevine iz članka 96. stavka 1. ovoga Zakona.“.

Članak 15.

Članak 118. mijenja se i glasi:

„Novčanom kaznom od 3.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba:

1. ako ne ukloni neusklađenosti, provedbu mjera i radnji u skladu s planovima i drugim dokumentima, ako ne obustavi mjere i radnje koje nisu usklađene sa zakonom, planovima ili propisanim mjerama za obranu, ako ne podnese izvješće Inspektoratu, ako ne obustavi postupke i radnje kojima se dovode u opasnost životi i imovina (članak 88. podstavci 3., 4., 5. i 6.)

2. ako stvara, obrađuje i prenosi klasificiranje podatke informacijskim i komunikacijskim sustavima suprotno propisanim mjerama zaštite klasificiranih podataka (članak 94.)

3. ako ne postupa s klasificiranim podacima obrane na propisan način (članak 95.).“.

Članak 16.

U članku 119. točka 2. mijenja se i glasi:

„2. ako neovlašteno motri, snima i pristupa s kopna, mora i iz zraka vojnim lokacijama i građevinama posebno važima za obranu i ostalim vojnim lokacijama i građevinama, osim vojnih lokacija i građevina koje se koriste zajedno s pravnim osobama u Republici Hrvatskoj (članak 96. stavak 1.).“.

PRIJELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 17.

Provedbeni propisi doneseni na temelju ovlasti iz Zakona o obrani (Narodne novine, br. 73/13, 75/15, 27/16 i 110/17 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 30/18) uskladit će se s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 18.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Strateškim pregledom obrane (Narodne novine, broj 43/18) naglašena je važnost razvoja obrambenih sposobnosti koje su kao nacionalna i međunarodna obveza dogovorene sa saveznicima u okviru Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora (u dalnjem tekstu NATO), Zajedničke sigurnosne i obrambene politike Europske unije i drugih međunarodnih organizacija kojima je Republika Hrvatska pristupila na temelju međunarodnih ugovora.

Jedno od rješenja je osnivanje međunarodnih vojnih zapovjedništava i drugih vojnih tijela koja imaju za zadaću razvoj zajedničkih ciljeva sposobnosti koje su države prihvatile i koje proizlaze iz članstva u Europskoj uniji, NATO-u i drugim međunarodnim organizacijama kojima je Republika Hrvatska pristupila na temelju međunarodnih ugovora.

Odredbe Zakona o obrani (Narodne novine, br. 73/13, 75/15, 27/16, 110/17 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 30/18), u odnosu na osnivanje međunarodnih vojnih zapovjedništava i drugih vojnih tijela u Republici Hrvatskoj nisu detaljno propisane te se navedena materija predlaže urediti ovim Zakonom.

Radi uređenja pravnoga položaja međunarodnih vojnih zapovjedništava i dopune odredbi Sporazuma između stranaka Sjevernoatlantskoga ugovora o pravnom položaju njihovih snaga, Republika Hrvatska je kao članica NATO-a pristupila Protokolu o pravnom položaju međunarodnih vojnih zapovjedništava uspostavljenih na temelju Sjevernoatlantskog ugovora.

Hrvatski sabor je 10. srpnja 2009. donio Zakon o potvrđivanju Protokola o pravnom položaju međunarodnih vojnih zapovjedništava uspostavljenih na temelju Sjevernoatlantskog ugovora (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 7/09), koji je stupio na snagu za Republiku Hrvatsku 22. listopada 2009. (Narodne novine – Međunarodni ugovori, broj 11/09), u dalnjem tekstu Pariški protokol.

Pariškim protokolom uređuje se pravni položaj međunarodnih vojnih zapovjedništava uspostavljenih na temelju Sjevernoatlantskoga ugovora: vrhovnog zapovjedništva – što čine Vrhovno zapovjedništvo savezničkih snaga u Europi, Zapovjedništvo vrhovnog savezničkog zapovjednika za Atlantik i svako s njima izjednačeno međunarodno vojno zapovjedništvo uspostavljeno na temelju Sjevernoatlantskoga ugovora; savezničkog zapovjedništva – što znači bilo koje vrhovno zapovjedništvo i bilo koje međunarodno vojno zapovjedništvo uspostavljeno na temelju Sjevernoatlantskoga ugovora koje je neposredno podređeno vrhovnom zapovjedništvu te svako drugo međunarodno vojno zapovjedništvo ili organizaciju koje je uspostavljeno na temelju Sjevernoatlantskoga ugovora prema odluci Sjevernoatlantskoga vijeća.

S obzirom na proširenje obrambene suradnje Republike Hrvatske, ne samo s državama članicama NATO-a, nego i u okviru Zajedničke sigurnosne i obrambene politike Europske unije i drugih međunarodnih organizacija kojima je Republika Hrvatska pristupila na temelju međunarodnih ugovora, ukazuje se potreba za uređenjem načina osnivanja međunarodnih vojnih zapovjedništava i drugih vojnih tijela te se time omogućuje razvijanje intenzivnije suradnje između Republike Hrvatske i država saveznica, kako u okviru bilateralne, tako i okviru multilateralne suradnje.

Pravni status osoblja međunarodnih vojnih zapovjedništava odnosno drugih vojnih tijela reguliran je u skladu sa sklopljenim međunarodnim aktima i međunarodnim ugovorima.

Predloženim Zakonom predlaže se i uređenje normativnoga okvira i pravila djelovanja u kibernetičkom prostoru za potrebe Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske.

U skladu sa Strategijom nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 73/17), Republika Hrvatska razvija i održava obrambene sposobnosti na odgovarajućem stupnju spremnosti radi pravodobnoga reagiranja na promjenjive okolnosti i izazove u međunarodnom okružju. Potrebno je izgrađivati sigurno, potpuno, neometano i učinkovito korištenje informacijsko-komunikacijskih sustava, a što zahtijeva snažnu, učinkovitu i otpornu kibernetičku infrastrukturu. Propisuju se nadležnosti Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske vezano za djelovanje i razvoj sposobnosti u kibernetičkom prostoru za potrebe Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske.

U skladu s Nacionalnom strategijom kibernetičke sigurnosti i Akcijskim planom za provedbu Nacionalne strategije kibernetičke sigurnosti (Narodne novine, broj 108/15), tijela javnoga sektora moraju poduzeti određene mjere koje proizlaze iz Strategije i podupiru planirane ciljeve u svrhu povećanja sigurnosti, otpornosti i pouzdanosti u kibernetičkom prostoru.

Ministarstvo obrane nositelj je cilja sposobnosti E 6202 Kibernetička obrana koji je Republika Hrvatska preuzela u okviru NATO-ova procesa obrambenoga planiranja. Implementacija navedenoga cilja podrazumijeva razvoj niza sposobnosti u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama Republike Hrvatske vezano za kibernetički prostor te normativno uređenje i pravila djelovanja.

Predloženim Zakonom dorađuju se i odredbe koje se odnose na zaštitu podataka obrane i predstavljaju usklađenje s posebnim propisom. Dio odredbi predloženoga Zakona predstavlja i nomotehničko usklađenje s drugim zakonima i provedbenim propisima.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM UREĐUJU

Predloženim zakonom uređuje se:

- način osnivanja međunarodnih vojnih zapovjedništava i drugih vojnih tijela, u skladu sa sklopljenim međunarodnim aktima i međunarodnim ugovorima te njegova provedba
- definiranje nadležnosti Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske vezano za djelovanje i razvoj sposobnosti u kibernetičkom prostoru za potrebe Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske
- daljnja razrada odredbi koje se odnose na zaštitu podataka obrane i koje predstavljaju usklađenje s drugim zakonima i provedbenim propisima.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOOGA ZAKONA

Uz članak 1. Dopunom predložene odredbe predlaže se uređenje normativnoga okvira i pravila djelovanja u kibernetičkom prostoru za potrebe Ministarstva obrane i Oružanih snaga

Republike Hrvatske. Propisuju se nadležnosti Ministarstva obrane vezano za razvoj sposobnosti i djelovanje u kibernetičkom prostoru za potrebe Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Uz članak 2. U skladu s drugim dokumentima u čijoj izradi sudjeluje ili ih izrađuje Glavni stožer Oružanih snaga Republike Hrvatske, predlažu se dodati Godišnje izvješće o obrani i Vojni prioriteti Oružanih snaga Republike Hrvatske. Predlaže se definirati nadležnost Oružanih snaga Republike Hrvatske u pogledu sposobnosti kibernetičkih djelovanja Oružanih snaga Republike Hrvatske.

Uz članak 3. Predloženim izmjenama usklađuju se važeće odredbe prema kojemu dragovoljno vojno osposobljavanje nije dio vojne obveze već samostalni oblik ostvarivanja obveza i prava državljana Republike Hrvatske u obrani. Time se ujedno omogućuje upućivanje na dragovoljno vojno osposobljavanje i kandidatima za ugovorne pričuvnike, vojne specijaliste ili za kasni prijam u djelatnu vojnu službu, a te su osobe deficitarnih struka i zvanja.

Uz članak 4. Odredbe ovoga članka predlažu se uskladiti s člankom 15. Zakona o sustavu civilne zaštite (Narodne novine, br. 82/15 i 118/18), koji propisuje aktiviranje Oružanih snaga Republike Hrvatske kada se proglaši velika nesreća i/ili katastrofa, dok je postupanje u slučaju nesreća u nadležnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Uz članak 5. Odredbe ovoga članka predlažu se uskladiti s člankom 15. Zakona o sustavu civilne zaštite (Narodne novine, br. 82/15 i 118/18), koji propisuje aktiviranje Oružanih snaga Republike Hrvatske kada se proglaši velika nesreća i/ili katastrofa, dok je postupanje u slučaju nesreća u nadležnosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Uz članak 6. Ovom odredbom propisuje se da Oružane snage Republike Hrvatske sudjeluju s postrojbama i pojedincima i u operacijama i misijama koje vode Ujedinjeni narodi.

Uz članak 7. Ovom odredbom propisuje se da se radi razvoja zajedničkih obrambenih sposobnosti s državama saveznicama u Republici Hrvatskoj mogu osnivati međunarodna vojna zapovjedništva i druga vojna tijela. Međunarodna vojna zapovjedništva i druga vojna tijela djeluju u skladu sa sklopljenim međunarodnim aktima i međunarodnim ugovorima. Uredbom Vlade Republike Hrvatske uređuje se naziv, sjedište, organizacija i upravljanje međunarodnim vojnim zapovjedništvom odnosno drugim vojnim tijelom.

Uz članak 8. Predloženim izmjenama odnosno preformuliranjem važeće odredbe pojednostavljuje se izričaj, s obzirom na to da je sadržaj navedene odredbe obuhvaćen mjerama zaštite klasificiranih podataka koje su uređene posebnim propisima. Klasificirani podaci obrane mogu se stvarati, obrađivati i prenositi informacijskim i komunikacijskim sustavima uz primjenu propisanih mjera zaštite klasificiranih podataka.

Uz članak 9. Predloženom odredbom propisuje se da je zabranjeno neovlašteno motrenje, snimanje i pristup s kopna, mora i zraka vojnim lokacijama i građevinama posebno važnim za obranu i ostalim vojnim lokacijama i građevinama, osim vojnih lokacija i građevina koje se koriste s pravnim osobama u Republici Hrvatskoj. Način osiguranja tih vojnih lokacija i građevina pravilnikom uređuje ministar obrane.

Uz članak 10. Predloženom odredbom propisuje se da pravne i fizičke osobe registrirane za djelatnost snimanja iz zraka mogu snimati područja u Republici Hrvatskoj nakon pribavljenog odobrenja za snimanje iz zraka. Zahtjev za odobrenje za snimanje iz zraka i zahtjev za uporabu zračnih snimaka podnosi naručitelj snimanja odnosno pravna ili fizička osoba po ovlasti naručitelja snimanja. O zahtjevima odlučuje tijelo državne uprave nadležno za geodetske poslove rješenjem protiv kojeg nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Odobrenje za snimanje iz zraka područja Republike Hrvatske na kojima se nalaze vojne lokacije i građevine tijelo državne uprave nadležno za geodetske poslove izdaje uz prethodnu suglasnost Ministarstva obrane. Popis i položaj vojnih lokacija i građevina Ministarstvo obrane dostavlja tijelu državne uprave nadležnom za geodetske poslove. Naručitelj snimanja odnosno pravna ili fizička osoba koju ovlasti naručitelj snimanja dužna je zračne snimke prije uporabe, a najkasnije u roku od osam dana od dana snimanja dostaviti na pregled tijelu državne uprave nadležnom za geodetske poslove. Tijelo državne uprave nadležno za geodetske poslove u suradnji s Ministarstvom obrane pregledava zračne snimke te rješenjem određuje koje se snimke mogu rabiti u skladu s podnesenim zahtjevom odnosno koje se ne mogu javno objavljivati i ustupati drugim korisnicama ili koje je potrebno izuzeti. Zračne snimke ne smiju se umnožavati, objavljivati, razmjenjivati putem interneta i iznositi iz Republike Hrvatske prije dobivanja odobrenja tijela državne uprave nadležnog za geodetske poslove. Naručitelj snimanja je vlasnik snimljenog materijala i odgovoran je za njegovu zaštitu i uporabu u skladu s izdanim odobrenjem.

Uz članak 11. Dosadašnje odredbe koje propisuju da inozemnim pravnim i fizičkim osobama ili pravnim i fizičkim osobama koje snimaju za njihove potrebe odobrenje za snimanje iz zraka izdaje tijelo državne uprave nadležno za geodetske poslove uz prethodnu suglasnost Ministarstva obrane brišu se.

Uz članak 12. Propisuje se da na prijedlog tijela državne uprave nadležnog za geodetske poslove, a uz prethodnu suglasnost Ministarstva obrane, Vlada Republike Hrvatske donosi uredbu o snimanju iz zraka, kojom se uređuje snimanje iz zraka područja Republike Hrvatske.

Uz članke 13., 14., 15. i 16. Propisuju se, odnosno usklađuju prekršajne odredbe Zakona.

Uz članak 17. Propisuje se da će se provedbeni propisi doneseni na temelju ovlasti iz važećega Zakona o obrani uskladiti s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 18. Propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

IV. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Provođenje ovoga Zakona ne iziskuje osiguranje dodatnih financijskih sredstava u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Hrvatski sabor je na 12. sjednici raspravljao o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o obrani, kojeg je prihvatio zaključkom 14. lipnja 2019., s tim da su predlagatelju upućene primjedbe, prijedlozi i mišljenja radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

Razlika između rješenja koja se predlažu Konačnim prijedlogom zakona u odnosu na rješenja iz Prijedloga zakona nema, osim primjedbi Odbora za zakonodavstvo koja su bile nomotehničke prirode te koje su prihvaćene i ugrađene u tekst Konačnog prijedloga zakona.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

Za određene primjedbe i prijedloge na Prijedlog zakona izneseni na raspravi u Hrvatskome saboru i njegovim radnim tijelima tijekom prvoga čitanja daju se obrazlaženja kako slijedi.

Vezano uz primjedbu Kluba zastupnika GLAS-a i HSU-a koju je iznijela zastupnica prof. dr. sc. Vesna Pusić u dijelu koji se odnosi na članak 1. Konačnog prijedloga zakona kojim se uređuje kibernetički prostor, predlagateljica navodi da se predloženom odredbom uređuje normativni okvir i pravila djelovanja u kibernetičkom prostoru za potrebe Ministarstva obrane i Oružanih snaga Republike Hrvatske.

U skladu sa Strategijom nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 73/17), Republika Hrvatska razvija i održava obrambene sposobnosti na odgovarajućem stupnju spremnosti radi pravodobnoga reagiranja na promjenjive okolnosti i izazove u međunarodnom okružju. U skladu s Nacionalnom strategijom kibernetičke sigurnosti i Akcijskim planom za provedbu Nacionalne strategije kibernetičke sigurnosti (Narodne novine, broj 108/15), tijela javnoga sektora moraju poduzeti određene mjere koje proizlaze iz Strategije i podupiru planirane ciljeve u svrhu povećanja sigurnosti, otpornosti i pouzdanosti u kibernetičkom prostoru. Ministarstvo obrane nositelj je cilja sposobnosti E 6202 Kibernetička obrana koji je Republika Hrvatska preuzeila u okviru NATO-ova procesa obrambenoga planiranja. Implementacija navedenoga cilja podrazumijeva razvoj niza sposobnosti u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama Republike Hrvatske vezano za kibernetički prostor te normativno uređenje i pravila djelovanja te se stoga predlaže navedeno urediti ovim Zakonom.

Vezano uz primjedbu Kluba zastupnika GLAS-a i HSU-a koju je iznijela zastupnica prof. dr. sc. Vesna Pusić u dijelu koji se odnosi na članak 7. Konačnog prijedloga zakona kojim se uređuje osnivanje međunarodnih vojnih zapovjedništva i status osoblja predlagateljica navodi da se status osoblja regulira u skladu sa sklopljenim međunarodnim ugovorima odnosno u skladu sa Sporazumom između stranaka Sjevernoatlantskog ugovora o pravnom položaju njihovih snaga, sastavljen u Londonu 19. lipnja 1951., a koji je stupio na snagu u odnosu na Republiku Hrvatsku 22. listopada 2009. godine.

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEGA ZAKONA O OBRANI
KOJE SE MIJENJAJU ILI DOPUNJUJU**

Članak 14.

Ministarstvo obrane obavlja poslove koji se odnose na:

1. izradu Strategije obrane Republike Hrvatske
2. izradu Strateškog pregleda obrane
3. izradu Dugoročnog plana razvoja Oružanih snaga
4. izradu Prijedloga plana obrane Republike Hrvatske
5. izradu Godišnjeg izvješća o obrani
6. definiranje, razvijanje, usklađivanje i provođenje obrambene politike
7. definiranje, razvijanje i usklađivanje vrsta i područja planiranja u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama
8. provedbu i unaprjeđivanje sustava planiranja, programiranja i proračuna
9. usklađivanje planova djelovanja nositelja obrambenih priprema s Planom obrane Republike Hrvatske
10. usklađivanje obrambenih priprema Oružanih snaga s nositeljima obrambenih priprema
11. usklađivanje pružanja potpore Oružanih snaga civilnim institucijama i stanovništvu
12. procjenu mogućih ratnih i drugih opasnosti kojima se ugrožava suverenitet, neovisnost i teritorijalna cjelovitost Republike Hrvatske
13. provođenje obveza državljana Republike Hrvatske u obrani
- 13.a određivanje elemenata spremnosti te načela i mjerila prema kojima se provodi nadzor i ocjenjuje spremnost Oružanih snaga
14. planiranje, upravljanje, nadzor i provedbu obavještajnih, protuobavještajnih i sigurnosnih poslova na području obrane
15. planiranje, koordinaciju i provedbu međunarodne obrambene suradnje i poslova koji proizlaze iz preuzetih međunarodnih obveza Republike Hrvatske
16. koordinaciju projekata usmјerenih na doprinos razvoju savezničkih obrambenih sposobnosti i obrambenih sposobnosti Europske unije
17. usmјeravanje i koordinaciju priprema i aktivnosti za angažiranje Oružanih snaga u operacijama potpore miru, operacijama odgovora na krize, humanitarnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu
18. uključivanje i rad u okviru međunarodnih inicijativa, organizacija i saveza kojima je Republika Hrvatska pristupila ili pristupa na temelju međunarodnih ugovora
19. planiranje, usmјeravanje i nadzor vojnopoljskih poslova i poslova vojnoga zračnog prometa
20. planiranje i provedbu personalne politike u Ministarstvu obrane te planiranje i nadzor nad upravljanjem osobljem i profesionalnim razvojem pripadnika Oružanih snaga
21. poslove vezane za stupanje u službu i prestanak službe u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama
22. uređenje osnova i osiguranje uvjeta za obrazovnu i znanstvenu djelatnost za potrebe obrane
23. informativnu, psihološku, kulturnu, muzejsku, arhivsku, sportsku, nakladničku i drugu djelatnost
24. planiranje, propisivanje, organizaciju, provedbu i nadzor mjera aktivnosti i standarda sigurnosti informacijskih sustava za potrebe obrane i obranu informatičkog prostora

25. planiranje i nadzor komunikacijskih i informacijskih sustava za potrebe obrane

25.a planiranje, organiziranje, upravljanje i nadzor informacijskih i komunikacijskih sustava Ministarstva obrane te planiranje i nadzor informacijskih i komunikacijskih sustava Oružanih snaga

26. upravljanje i provedbu poslova informacijske sigurnosti

27. planiranje, organiziranje i provedbu materijalnog i finansijskog poslovanja

28. materijalno zbrinjavanje

29. poslove normizacije i kodifikacije

30. planiranje razvoja vojnih lokacija i obavljanje stručnih poslova pri gradnji posebnih i vježbovnih vojnih građevina

31. planiranje i provedbu geoprostornog osiguranja za potrebe obrane

32. planiranje, organiziranje i nadzor zdravstvene i veterinarske zaštite

33. rješavanje o pravima i obvezama pravnih i fizičkih osoba u području obrane

34. provedbu inspekcijskog nadzora

35. vođenje službene evidencije o vojnim osobama i državnim službenicima i namještenicima u službi u Ministarstvu obrane i Oružanim snagama

36. druge poslove obrane u skladu sa zakonima i podzakonskim propisima.

Članak 16.

(1) Glavni stožer u okviru Ministarstva obrane obavlja poslove koji se odnose na:

1. izradu Vojne strategije Republike Hrvatske

2. izradu Plana uporabe Oružanih snaga

3. sudjelovanje u izradi Strategije obrane Republike Hrvatske

4. sudjelovanje u izradi Dugoročnog plana razvoja Oružanih snaga

5. izradu, usvajanje, operacionalizaciju i praćenje primjene doktrinarnih dokumenata

6. izradu općih i posebnih pravila postupanja u Oružanim snagama

7. izradu Odluke o veličini, sastavu i mobilizacijskom razvoju Oružanih snaga

8. izradu ustroja stožera, zapovjedništava, postrojbi i ustanova Oružanih snaga

9. sudjelovanje u sustavu planiranja, programiranja i proračuna u elementima koji se odnose na Oružane snage

10. razvoj koncepcata i metodologije operativnog planiranja

11. usmjeravanje priprema za provođenje mjera popune, mobilizacije i dostizanje odgovarajućih kategorija i razina spremnosti Oružanih snaga

12. planiranje, organizaciju i provedbu vojne izobrazbe u Oružanim snagama

13. planiranje, organizaciju i provedbu vojne obuke te uvježbavanje Oružanih snaga

14. izgradnju, nadzor i ocjenjivanje borbene spremnosti stožera, zapovjedništava, postrojba i ustanova Oružanih snaga

15. predlaganje elemenata spremnosti te načela i mjerila prema kojima se provodi nadzor i ocjenjuje spremnost Oružanih snaga

16. sudjelovanje u planiranju, provedbi i ostvarivanju vojno-vojne suradnje Oružanih snaga s oružanim snagama drugih zemalja i međunarodnim vojnim organizacijama

17. provedbu priprema za dodjeljivanje dijelova Oružanih snaga u multinacionalne vojne strukture i pridruživanje u okviru organizacija i saveza kojima je Republika Hrvatska pristupila ili pristupa na temelju međunarodnih ugovora

18. provedbu aktivnosti vezanih uz angažiranje Oružanih snaga u operacijama potpore miru, operacijama odgovora na krize, humanitarnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu

19. sudjelovanje u projektima usmjerenim na doprinos razvoju savezničkih obrambenih sposobnosti i obrambenih sposobnosti Europske unije
20. pripremu postrojbi i pojedinaca iz sastava Oružanih snaga za sudjelovanje u operacijama potpore miru, operacijama odgovora na krize, humanitarnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu
21. provedbu personalnog upravljanja i profesionalnog razvoja u Oružanim snagama te planiranje i provedbu popune Oružanih snaga
22. planiranje, organizaciju i provedbu obavještajnih, protuobavještajnih i sigurnosnih poslova u Oružanim snagama
23. planiranje, organizaciju i provedbu logističke potpore Oružanih snaga
24. predlaganje programa opremanja i modernizacije Oružanih snaga
25. održavanje naoružanja i vojne opreme
26. temeljno održavanje vojnih lokacija i infrastrukture Oružanih snaga
27. provedbu zdravstvene potpore pripadnika Oružanih snaga
28. organiziranje i upravljanje zapovjedno-informacijskim i komunikacijskim sustavom Oružanih snaga
29. provedbu vojnopolomskih poslova i poslova vojnoga zračnog prometa
30. predlaganje i provedbu informativne, kulturne, sportske i izdavačke djelatnosti u Oružanim snagama
31. organizaciju i provedbu zaštite informacijskih sustava i obranu informatičkog prostora Oružanih snaga
32. sudjelovanje u planiranju, organizaciji i provedbi materijalnog i finansijskog poslovanja u Oružanim snagama
33. druge stručne poslove u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(2) Za provedbu poslova iz stavka 1. ovoga članka načelnik Glavnog stožera donosi zapovijedi, naloge, smjernice i druge akte.

Članak 26.

(1) Dragovoljno vojno osposobljavanje provodi se kada nije na snazi obveza služenja vojnog roka u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(2) Na dragovoljno vojno osposobljavanje mogu se uputiti, do posljednjeg dana kalendarske godine u kojoj navršavaju 30 godina, vojni obveznici koji se za to prijave u nadležnu ustrojstvenu jedinicu Ministarstva obrane.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, na dragovoljno vojno osposobljavanje mogu se uputiti i vojni obveznici stariji od 30 godina ako su kandidati za ugovorne pričuvnike, za vojne specijaliste ili za kasni prijam u djelatnu vojnu službu.

(4) Na dragovoljno vojno osposobljavanje mogu se uputiti i žene u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(5) Dragovoljno vojno osposobljavanje provodi se u ustrojstvenim jedinicama Oružanih snaga.

(6) Dragovoljnim vojnim osposobljavanjem stječu se potrebna znanja i vještine za služenje u pričuvnom sastavu Oružanih snaga i ispunjava se jedan od propisanih uvjeta za prijam u djelatnu vojnu službu.

(7) Osobama koje su u okviru obuke za kadete stekle vojna znanja i vještine u skladu s programom dragovoljnog vojnog osposobljavanja priznaje se i upisuje u vojnu evidenciju uspješan završetak dragovoljnog vojnog osposobljavanja.

(8) Postupak prijave i evidencije kandidata, selekcije i upućivanja kandidata na dragovoljno vojno osposobljavanje, prava i obveze osoba na dragovoljnem vojnom osposobljavanju pravilnikom propisuje ministar obrane.

(9) Uz dragovoljno vojno osposobljavanje mogu se provoditi i drugi programi i aktivnosti osposobljavanja kojima se razvija sigurnosna kultura te jača svijest kako je sudjelovanje u obrani pravo i obveza svakoga državljanina.

(10) Programe i aktivnosti osposobljavanja iz stavka 9. ovoga članka te prava i obveze osoba na tom osposobljavanju pravilnikom propisuje ministar obrane.

Članak 39.

(1) Oružane snage štite suverenitet i neovisnost Republike Hrvatske te brane njezinu teritorijalnu cjelovitost.

(2) Oružane snage mogu, uz uvjete predviđene Ustavom, međunarodnim ugovorima i zakonom:

- sudjelovati u operacijama potpore miru, operacijama odgovora na krize, humanitarnim operacijama i drugim aktivnostima u inozemstvu
- pružiti pomoć u obrani državama saveznicama u slučaju oružanog napada na jednu ili više njih u skladu sa sklopljenim međunarodnim ugovorima
- sudjelovati u združenim nastojanjima Europske unije, u duhu solidarnosti, ako je neka od članica izložena terorističkom napadu ili je postala žrtva prirodne ili ljudskom djelatnošću izazvane katastrofe
- koristiti se kao pomoć institucijama civilne vlasti, organizacijama i službama namijenjenima zaštiti i spašavanju te stanovništvu u slučaju katastrofa, velikih nesreća i nesreća, potrage i spašavanja, prijevozu unesrećenih ili oboljelih koje obuhvaća i hitni medicinski let
- osiguravati nekretnine u vlasništvu Republike Hrvatske kojima raspolaže Ured predsjednika Republike Hrvatske, koje se koriste u funkciji Predsjednika Republike.

(3) Oružane snage provode pripreme za izvršenje zadaća iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.

Članak 59.

(1) Oružane snage mogu se koristiti kao pomoć u zaštiti i spašavanju u slučaju katastrofa, velikih nesreća i nesreća.

(2) Odluku o korištenju Oružanih snaga u slučaju katastrofa donosi Vlada na prijedlog ministra obrane.

(3) Odluku o korištenju Oružanih snaga u slučaju velikih nesreća i nesreća donosi ministar obrane na temelju zahtjeva središnjeg tijela državne uprave nadležnoga za zaštitu i spašavanje.

(4) O odlukama iz stavaka 2. i 3. ovoga članka odmah se izvješće Predsjednik Republike.

Članak 65.

(1) Pojedine postrojbe ili namjenski organizirane snage iz Oružanih snaga mogu biti deklarirane u multinacionalne snage za odgovor koje se organiziraju u sklopu NATO-a.

(2) Pojedine postrojbe ili namjenski organizirane snage iz Oružanih snaga mogu biti deklarirane u multinacionalne snage za odgovor koje se organiziraju u sklopu Zajedničke sigurnosne i obrambene politike Europske unije.

(3) Odluke o deklariranju snaga iz stavaka 1. i 2. ovoga članka donosi Predsjednik Republike na prijedlog Vlade.

(4) Prijedlog odluke o deklariranju snaga iz stavaka 1. i 2. ovoga članka izrađuje Ministarstvo obrane uz sudjelovanje Glavnog stožera.

Članak 94.

(1) Klasificirani podaci obrane mogu se obrađivati i prenositi informatičko-komunikacijskim i drugim komunikacijskim sustavima i sredstvima samo ako se tom prilikom ostvaruje zajamčena sigurnost i klasificiranost tih podataka.

(2) Pri prijenosu i obradi klasificiranih podataka obrane takvim sustavima i sredstvima obvezno se koriste kriptološke metode za provedbu propisanih jamstava za sigurnost i tajnost podataka.

(3) Zbog provedbe potpune sustavne sigurnosti i tajnosti podataka obvezno se koriste propisani sigurnosni postupci i metode koji onemogućuju otkrivanje i analizu rada informatičko-komunikacijske tehnologije.

Članak 96.

(1) Zabranjeno je motrenje, snimanje i pristup vojnim lokacijama i građevinama posebno važnim za obranu osim vojnih lokacija i građevina koje se koriste zajedno s pravnim osobama u Republici Hrvatskoj.

(2) Vojne lokacije i građevine posebno važne za obranu odlukom određuje ministar obrane na prijedlog načelnika Glavnog stožera.

(3) Civilne lokacije i građevine posebno važne za obranu odlukom određuje Vlada.

(4) Na prijedlog ministra obrane Vlada uredbom propisuje kriterije za odabir, mjere za zaštitu te način označavanja lokacija i građevina iz stavaka 2. i 3. ovoga članka.

(5) Način osiguranja vojnih lokacija i građevina posebno važnih za obranu pravilnikom uređuje ministar obrane.

Članak 98.

(1) Osobe registrirane za djelatnost snimanja iz zraka u Republici Hrvatskoj mogu snimati područja u Republici Hrvatskoj za potrebe izmjere zemljišta, istraživanja i prostornog uređenja te za druge gospodarstvene i znanstvene potrebe, samo nakon pribavljenog odobrenja tijela državne uprave nadležnoga za geodetske poslove.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su zračne snimke prije uporabe, a najkasnije u roku od osam dana od dana snimanja, dostaviti na pregled tijelu državne uprave nadležnog za geodetske poslove.

(3) Tijelo državne uprave nadležno za geodetske poslove u suradnji s Ministarstvom obrane pregledava zračne snimke i određuje koje se od tih snimaka mogu rabiti u skladu s podnesenim zahtjevom odnosno koje se ne mogu javno objavljivati i ustupati drugim korisnicima.

(4) Osobe zračne snimke mogu umnožavati, objavljivati i iznositi iz Republike Hrvatske samo nakon pribavljenog odobrenja tijela državne uprave nadležnoga za geodetske poslove.

Članak 99.

(1) Inozemnim pravnim i fizičkim osobama ili pravnim i fizičkim osobama koje snimaju za njihove potrebe odobrenje za snimanje iz zraka izdaje tijelo državne uprave nadležno za geodetske poslove uz prethodnu suglasnost Ministarstva obrane.

(2) Ministarstvo obrane može odbiti izdavanje suglasnosti bez obrazloženja.

Članak 100.

Na prijedlog tijela državne uprave nadležnoga za geodetske poslove, a uz suglasnost Ministarstva obrane, Vlada donosi uredbu o snimanju iz zraka, kojom se uređuje izdavanje odobrenja za snimanja iz članaka 98. i 99. ovoga Zakona.

Članak 116.

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 25.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj županija i Grad Zagreb, pravna osoba odnosno poslodavac:

1. ako plan djelovanja ne uskladi s Planom obrane Republike Hrvatske (članak 81. stavak 3.)

2. ako ne organizira i ne izvodi pripreme za svoj rad u ratu i stanju neposredne ugroženosti po nalogu nadležnog tijela državne uprave (članak 81. stavci 4. i 5.)

3. ako bez odobrenja nadležnog tijela obavlja znanstvena ili druga istraživanja na područjima i lokacijama važnima za obranu Republike Hrvatske ili ako protivno zakonu rezultate istraživanja ustupi drugim osobama (članak 97. stavci 1. i 2.)

4. ako snima iz zraka bez dopuštenja ili ako zračne snimke ne pošalje na pregled prije njihove uporabe (članak 98. stavci 1. i 2.).

(2) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u tijelu državne uprave, županiji, Gradu Zagrebu za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 117.

(1) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vlasnik odnosno korisnik vojne lokacije i građevine posebno važne za obranu ako ne postupa po propisima nadležnih tijela (članak 96. stavci 4. i 5.).

(2) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba vlasnika, odnosno korisnika vojne lokacije i građevine posebno važne za obranu, ako ne postupi po propisanim mjerama za zaštitu te način označivanja vojne lokacije i građevine (članak 96. stavci 4. i 5.).

Članak 118.

Novčanom kaznom od 3.000,00 do 10.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba:

1. ako ne postupa po nalogu odnosno uputama inspektora (članak 88. stavci 3., 4., 5. i 6.)

2. ako obrađuje i prenosi podatke o obrani koji su klasificirani određenim stupnjem tajnosti suprotno odredbama zakona (članak 94.)

3. ako ne postupa s klasificiranim podacima obrane na propisan način (članak 95.).

Članak 119.

Novčanom kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba:

1. ako se bez opravdanog razloga ne odazove pozivu nadležnog tijela u vrijeme i na mjestu koji su naznačeni u pojedinačnom odnosno općem pozivu za sudjelovanje u vojnoj obvezi, radnoj obvezi, radnoj pomoći odnosno ustupanje materijalnog sredstva (članak 35. stavak 1.),

2. ako neovlašteno prilazi ili snima vojne lokacije i građevine od posebne važnosti za obranu koji su obilježeni na propisan način (članak 96. stavak 1.).